

TURİZM EKONOMİSİ ALANINDAKİ LİSANSÜSTÜ TEZLERİN BİBLİYOMETRİK ANALİZİ (1988-2021)

Öğr. Gör. Burcu Yaman Selçi

Pamukkale Üniversitesi, Denizli Sosyal Bilimler MYO

E-mail: bselci@pau.edu.tr

Özet

Turizm, sahip olduğu büyük potansiyel nedeni ile gelişmiş ve gelişmekte olan birçok ülke açısından önemli bir ekonomik faaliyet olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu potansiyelin tam anlamı ile açığa çıkarılabilmesi için ekonomik araştırmalarda turizm sektörünün göz ardı edilmemesi büyük önem taşır. Bu kapsamda bu çalışmanın amacı 1988-2021 yılları arasında “turizm ekonomisi” alanında yazılmış yüksek lisans ve doktora tezlerinin bibliyometrik analizini gerçekleştirerek literatürde var olan eksikliği gidermektir. Bu amaç doğrultusunda YÖKTEZ veri tabanından elde edilen 37 adet yüksek lisans ve 7 adet doktora olmak üzere toplamda 44 adet lisansüstü tez bibliyometrik analize tabi tutulmuştur. Bu tezler, “tez türü”, “tezlerin yayınlandığı yıl”, “tez konusu”, “tezlerin hazırlandığı üniversite”, “tezlerin bağlı olduğu enstitü” ve “tezlerin hazırlandığı anabilim dalı” kriterlerine göre incelenmiştir. Çalışmanın sonucunda, turizm ekonomisi alanındaki lisansüstü çalışmaların çoğunlukla yüksek lisans düzeyinde gerçekleştirildiği buna karşılık ilgili alanda doktora düzeyindeki çalışmaların oldukça az olduğu saptanmıştır. Yüksek lisans tezleri en çok 2019 yılında yazılmış iken, 7 adet doktora tezinin her biri farklı yıllarda yazılmıştır. Turizm ekonomisi alanında yüksek lisans düzeyindeki çalışmaların çoğunlukla Balıkesir Üniversitesi’nde, doktora düzeyindeki çalışmaların ise çoğunlukla Muğla Üniversitesi’nde hazırlandığı tespit edilmiştir. Aynı zamanda turizm ekonomisi alanında hazırlanan yüksek lisans ve doktora düzeyindeki çalışmaların çok büyük kısmının sosyal bilimler enstitüsü ve iktisat anabilim dalı bünyesinde hazırlandığı belirlenmiştir.

Anahtar kelimeler: *Turizm, ekonomi, turizm ekonomisi, bibliyometrik analiz, lisansüstü tezler.*

BIBLIOMETRIC ANALYSIS OF GRADUATE THESIS IN TOURISM ECONOMICS (1988-2021)

Abstract

Due to its great potential, tourism emerges as an important economic activity for many developed and developing countries. In order to fully reveal this potential, it is of great importance that the tourism sector should not be ignored in economic research. In this context, the aim of this study is to fill the gap in the literature by performing bibliometric analysis of master's and doctoral theses written in the field of "tourism economics" between 1988-2021. For this purpose, a total of 44 postgraduate theses, 37 postgraduate and 7 doctorate, obtained from the YÖKTEZ database were subjected to bibliometric analysis. These theses were examined according to the criteria of "type of thesis", "the year the theses were published", "thesis topic", "the university where the theses were prepared", "the institute to which the theses are affiliated" and "the department in which the theses were prepared". As a result of the study, it has been determined that postgraduate studies in the field of tourism economics are mostly carried out at the master's level, however, there are very few doctoral studies in the related field. While the master's theses were mostly written in 2019, each of the 7 doctoral theses was written in different years. It has been determined that the studies at the master's level in the field of tourism economics are mostly prepared in Balıkesir University, and the studies at the doctoral level are mostly prepared in Muğla University. At the same time, it has been determined that most of the master's and doctoral studies prepared in the field of tourism economy are prepared within the social sciences institute and the department of economics.

Keywords: *Tourism, economics, tourism economics, bibliometric analysis, graduate theses.*

GİRİŞ

Turizm sektörü, gelişmiş ve gelişmekte olan ülkeler için önemli ekonomik katkılar sağlamaktadır. Özellikle 1980’li yıllardan itibaren etkisi artarak devam eden küreselleşme sürecinin yarattığı etki ile yaşanan küreselleşmeye paralel olarak turizm sektörünün ekonomik etkileri giderek önem kazanmıştır. Bu durum günümüzde turizm sektörünün ekonomi ile iç içe olacak şekilde bir yapıya bürünmesine ve ekonomik gelişmenin itici bir gücü olarak karşımıza çıkmasına neden olmuştur (Bahar ve Kozak, 2008: 58). Turizm sektörünün sahip olduğu potansiyel ve ekonomik hayatta meydana getirdiği itici güç dikkate alındığında, ekonomik araştırmalarda turizm sektörünün göz ardı edilmemesi hayati önem taşımaktadır.

Turizm alanında yaşanan gelişimin ortaya çıkarılması, güncel eğilimlerin belirlenmesi ve eksikliklerin tespit edilmesine imkân tanıyan bibliyometrik analiz çalışmaları, son yıllarda ilgili alanda sıklıkla uygulanmaktadır. Turizm ve turizmin alt başlıklarına ilişkin literatürde çok sayıda bibliyometrik analiz çalışması yer almaktadır. Fakat literatürde turizm ekonomisi alanında yapılmış bir bibliyometrik analiz çalışmasına rastlanmamıştır. Literatürde var alan bu boşluğu doldurmak üzere bu çalışmada turizm ekonomisi alanında yazılmış lisansüstü tezlerin bibliyometrik analizi gerçekleştirilmiştir. Çalışmada, Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi (YÖKTEZ) veri tabanından turizm ekonomisi alanında yazılmış 37’si yüksek lisans ve 7’si doktora olmak üzere toplamda 44 adet lisansüstü tez elde edilmiştir. Bu tezler, “tez türü”, “tezlerin yayınlandığı yıl”, “tez konusu”, “tezlerin hazırlandığı üniversite”, “tezlerin bağlı olduğu enstitü” ve “tezlerin hazırlandığı anabilim dalı” kriterlerine göre bibliyometrik analize tabi tutulmuştur. Çalışmanın sonucunda; turizm ekonomisi alanında hazırlanan lisansüstü tez çalışmalarının çok büyük kısmının yüksek lisans düzeyinde gerçekleştirildiği, doktora düzeyindeki tez çalışmalarının sınırlı kaldığı tespit edilmiştir. Turizm ekonomisi alanında yüksek lisans düzeyindeki tez çalışmalarının en çok 2019 yılında yazıldığı ve incelenen çalışmaların YÖKTEZ veri tabanında daha çok “turizm” konusu altında sınıflandırıldığı belirlenmiştir. Turizm ekonomisi alanında yer alan yüksek lisans düzeyindeki tez çalışmalarının en çok yapıldığı üniversitenin Balıkesir Üniversitesi olduğu saptanırken, çalışmaların daha çok sosyal bilimler enstitüsü ve iktisat anabilim dalı bünyesinde hazırlandığı tespit edilmiştir. 1996, 2003, 2004, 2014, 2017, 2018 ve 2021 yıllarında birer adet doktora düzeyinde tez çalışması yapılmıştır. Doktora düzeyindeki çalışmaların çoğunluğu YÖKTEZ veri tabanında “ekonomi” ve “turizm” olmak üzere 2 farklı konuyu içerecek şekilde

sınıflandırılmıştır. Doktora düzeyindeki tez çalışmalarının en çok yapıldığı üniversitenin Muğla Üniversitesi olduğu saptanırken, çalışmaların daha çok sosyal bilimler enstitüsü ve iktisat anabilim dalı bünyesinde hazırlandığı tespit edilmiştir.

LİTERATÜR İNCELEMESİ

Turizm alanında yapılan bibliyometrik çalışmaların son yıllarda arttığı söylenebilir (Hall, 2011:16). Öyle ki ulusal ve uluslararası turizm alanyazını incelendiğinde pek çok bibliyometrik çalışmanın gerçekleştirildiği görülmektedir (Kozak, 1996; Hall, 2011; Çiçek ve Kozak, 2012; Zencir ve Kozak, 2012; Özel ve Kozak, 2012; Karagöz ve Kozak, 2014; Ruhanen vd., 2015; Koseoglu vd., 2016; Yılmaz vd., 2017; Yılmaz, 2017; Bozok vd., 2017; Strandberg vd., 2018; Okumus vd., 2018; Tayara ve Özel, 2019; Düşmezkalender ve Metin, 2019; Mulet-Forteza vd., 2019; Binbaşıoğlu, 2020; Çavuşgil Köse, 2020; Çuhadar ve Morçin, 2020; Zhang vd., 2020; Gök, 2021; Ekren, 2022; Çinbilgel ve Ergün, 2022; Chen vd., 2022; Ülker vd., 2022). Uluslararası literatürde turizm alanındaki lisansüstü tezlerin bibliyometrik analizinin yapıldığı çalışmaların yanı sıra (Meyer-Arendt, 2000; Meyer-Arendt ve Justice, 2002; Bao, 2002; Afifi, 2009; Sánchez vd., 2017; Weiler vd., 2018) ulusal literatürde de turizm alanında hazırlanmış lisansüstü tezlerin incelendiği bibliyometrik çalışmalar mevcuttur. Bu çalışmalardan bazıları Tablo 1’de gösterilmiştir.

Tablo 1. *Literatürde Lisansüstü Tezleri İnceleyen Bibliyometrik Analiz Çalışmalarının Bazıları*

Yazar-Yıl	Çalışmanın Başlığı	Çalışmanın Kapsamı	Çalışmanın Bulguları
Tayfun vd. (2018).	Turizm Alanında Yiyecek ve İçecek ile İlgili Lisansüstü Tezlerin Bibliyometrik Analizi.	YÖKTEZ veri tabanında 1990-2018 yılları, arasında turizm alanında yiyecek ve içecek ile ilgili toplamda 164 adet lisansüstü tezin bibliyometrik analizi gerçekleştirilmiştir.	Araştırmadan elde edilen bulgulara göre; ilgili konudaki tezler 2017 yılından itibaren artış göstermiştir. Lisansüstü tezlerin büyük çoğunluğu yüksek lisans tezi olup, turizm işletmeciliği ile turizm işletmeciliği ve otelcilik anabilim dallarında yazılmıştır. Çalışmalarda genellikle nicel yöntemler tercih edildiği saptanmıştır.
Oğuzbalaban, G. (2019).	Termal Turizm Konulu Lisansüstü Tezlerin Bibliyometrik Analizi	YÖKTEZ veri tabanında 1988-2018 yılları arasında termal turizm alanında yayımlanan lisansüstü çalışmaların bibliyometrik analizi gerçekleştirilmiştir.	Yüksek lisans düzeyindeki çalışmaların ağırlıklı olduğu, genellikle sosyal bilimler enstitüsü ve işletme anabilim dalı bünyesinde çalışmaların gerçekleştirildiği ve ayrıca alanla ilgili en çok tezin Afyon Kocatepe Üniversitesi’nde yazıldığı sonucuna ulaşılmıştır.
Akkaşoğlu, S., Akyol, C., Ulama, Ş. & Zengin, B. (2019).	Tarım Turizmine Yönelik Hazırlanan Lisansüstü Tezlerin Bibliyometrik Analizi.	YÖKTEZ veri tabanında tarım turizmi alanında yapılan lisansüstü çalışmalar çeşitli kriterler açısından incelenmiştir.	Araştırma sonucunda; çalışmaların genellikle yüksek lisans düzeyinde, sosyal bilimler enstitüsü ve turizm işletmeciliği anabilim dalı bünyesinde yayınlandığı ve çalışmaların büyük kısmının 2010 yılı sonrasında gerçekleştirildiği tespit edilmiştir. Çalışmaların yoğunlaştığı üniversiteler ise Dokuz Eylül Üniversitesi ve Namık Kemal Üniversitesi olarak ortaya çıkmıştır.

Canik, S., & Özdemir, E. (2019)	Sağlık turizmini konu alan lisansüstü tezlerin bibliyometrik analizi	1988-2017 yılları arasında Türkiye’de sağlık turizmi konulu hazırlanan yüksek lisansüstü tezlere YÖKTEZ veri tabanından ulaşılmıştır. Ulaşılan 139 yüksek lisans ve 29 doktora tezinin bibliyometrik analizi gerçekleştirilmiştir.	Araştırmada elde edilen bulgulara göre; çalışmaların genellikle yüksek lisans düzeyinde yapıldığı ve en fazla lisansüstü tezin Dokuz Eylül Üniversitesi’nde gerçekleştirildiği tespit edilmiştir. Aynı zamanda tezlerin ağırlıklı olarak sosyal bilimler enstitülerinde ve işletme anabilim dalında hazırlandığı saptanmıştır.
Çolakoğlu, Ü., Altun, H. E. & Kıykaç, B. (2019).	Türkiye’deki medikal turizm tezlerinin bibliyometrik profili (2008-2018).	YÖKTEZ veri tabanında 2008-2018 yılları arasında medikal turizm ile konulu hazırlanan 31 adet lisansüstü tez bibliyometrik göstergeler açısından araştırılmıştır.	Medikal turizm konulu tezlerin daha çok 2013-2016 yılları arasında yoğunlaştığı ve yüksek lisans düzeyinde hazırlandığı saptanmıştır. Konu ile ilgili en çok tezin Akdeniz Üniversitesi’nde yapıldığı ve çoğunlukla sosyal bilimler enstitüsü bünyesinde hazırlandığı tespit edilmiştir.
Aksöz, E. O. ve Yücel, E. (2020).	Engelli Turizmi Alanındaki Lisansüstü Tezlerin Bibliyometrik Analizi.	Engelli turizmi alanında YÖKTEZ veri tabanından elde edilen 55 adet lisansüstü tezin bibliyometrik analizi yapılmıştır.	Çalışma sonucunda; ilgili alanda yüksek lisans tezlerinin ağırlıkta olduğu, çalışmaların çoğunluğunun sosyal bilimler enstitüsü çatısı altında ve turizm işletmeciliği anabilim dalı bünyesinde hazırlandığı saptanmıştır. İlgili alanda en çok tezin ise 2018 yılında yazıldığı tespit edilmiştir.
Albayrak, A., Tuzunkan, D. (2020).	Kırsal turizm ve türlerine yönelik hazırlanan lisansüstü tezlerin bibliyometrik analizi	YÖKTEZ veri tabanından elde edilen kırsal turizm konulu 144 adet tez belgesel tarama yöntemi ile incelenmiştir.	Elde edilen bulgulara göre; ilgili konudaki lisansüstü çalışmalar 2010 yılı sonrasında artış göstermiş olup bu çalışmaların çoğu yüksek lisans tezidir. Konu ile ilgili en çok tez Ankara Üniversitesi’nde ve sosyal bilimler enstitüsü bünyesinde hazırlanmıştır. Anabilim dalları açısından dağılıma incelendiğinde ise; turizm/turizm işletmeciliği/turizm ve otelcilik/turizm eğitimi anabilim dallarının ilk sırada geldiği belirlenmiştir.
Özçoban, E. (2020).	İnanç turizmi alanında yayımlanan yüksek lisans ve doktora tezlerinin bibliyometrik analizi (1998-2019)	1998-2019 yılları arasında başlığında “inanç turizmi” ifadesi bulunan lisansüstü tezler YÖKTEZ veri tabanından elde edilen 47 tezin bibliyometrik analizi gerçekleştirilmiştir.	Çalışma sonucunda; ilgili konudaki lisansüstü çalışmaların 2008 yılından itibaren ivme kazandığı yüksek lisans tezlerinin ağırlıkta olduğu vurgulanmıştır. İnanç turizmi alanında en çok tezin ise Dokuz Eylül Üniversitesi, Gazi Üniversitesi ve Kastamonu Üniversitesi’nde yazıldığı tespit edilmiştir. Çalışmaların çok büyük bir kısmının sosyal bilimler enstitüsü ve turizm işletmeciliği anabilim dalında hazırlandığı saptanmıştır.
Zengin, B. & Atasoy, B. (2020).	Turizm Rehberliği Alanındaki Lisansüstü Tezlerin Bibliyometrik Çerçevesi.	YÖKTEZ veri tabanında yer alan, 1989-2019 yılları arasında turizm rehberliği konusunda hazırlanmış toplamda 87 lisansüstü tez bazı ölçütler çerçevesinde incelenmiştir.	Araştırma sonucunda; turizm rehberliği alanındaki lisansüstü çalışmaların çoğunun yüksek lisans düzeyinde, sosyal bilimler enstitüsü bünyesinde ve turizm işletmeciliği anabilim dalında hazırlandığı tespit edilmiştir. En çok tezin ise Balıkesir Üniversitesi’nde hazırlandığı bulunmuştur.
Bişkin, F. & Pektaş, Ç. (2021).	Turizm pazarlaması alanında hazırlanmış lisansüstü tezlerin	YÖKTEZ veri tabanında yer alan, 1990-2020 yılları arasında hazırlanmış turizm pazarlaması konulu 33 adet lisansüstü tezin	Çalışma sonucunda, turizm pazarlaması konulu tezlerin daha çok yüksek lisans düzeyinde, sosyal bilimler enstitüsü bünyesinde ve işletme anabilim dalında hazırlandığı tespit edilmiştir. Çalışmaların daha çok Gazi Üniversitesi, Anadolu Üniversitesi

	bibliyometrik profili.	bibliyometrik analizi gerçekleştirilmiştir.	ve Marmara Üniversitesi'nde hazırlandığı saptanmıştır.
Pektaş, Ç., & Aydın, S. (2021).	Kongre turizmi ile ilgili hazırlanan lisansüstü tezlerin bibliyometrik profili	YÖKTEZ veri tabanında yapılan tarama sonucunda; 1997-2021 yılları arasında kongre turizmi konulu ulaşılan 44 adet lisansüstü tezin bibliyometrik analizi gerçekleştirilmiştir.	Çalışma sonucunda; kongre turizmi konusunda yüksek lisans tezlerinin çoğunlukta olduğu, en çok tezin 2018-2021 yılları arasında hazırlandığı ve genelde nicel yöntem tercih edildiği saptanmıştır. Lisansüstü çalışmaların daha çok sosyal bilimler enstitüsü bünyesinde, turizm işletmeciliği anabilim dalında hazırlandığı vurgulanırken aynı zamanda tezlerin İstanbul Üniversitesi ve Gazi Üniversitesi'nde yoğunlaştığına vurgu yapılmıştır.
Sarıkaya, F. ve Yılmaz, M. (2021).	Medikal Turizm Temalı Ulusal Lisansüstü Tezlerin Değerlendirilmesi (2008-2020)	YÖKTEZ veri tabanından 2008-2020 yılları arasında medikal turizm üzerine yapılmış toplamda 64 adet lisansüstü çalışma elde edilmiş ve bu çalışmaların içeriği bibliyometrik analize tabi tutulmuştur.	Analiz sonucunda; ilgili konuda çalışmaların daha çok 2018-2020 yılları arasında yapıldığı saptanmıştır. Tezlerin daha çok Akdeniz Üniversitesi, Balıkesir Üniversitesi, Gazi Üniversitesi ve İstanbul Üniversitesi'nde, genellikle sosyal bilimler enstitüsü bünyesinde hazırlandığı tespit edilmiştir.
Konak, S. (2022).	Medikal turizm konulu lisansüstü tezlerin bibliyometrik analizi (2018-2022).	2018-2022 yılları arasında Türkiye'de medikal turizm konusunda yazılmış lisansüstü tezlere YÖKTEZ veri tabanından ulaşılmış ve 43 adet tezin bibliyometrik analizi gerçekleştirilmiştir.	Analiz sonucunda; en fazla tezin yüksek lisans düzeyinde hazırlandığı ve sosyal bilimler enstitüsü bünyesinde yazıldığı tespit edilmiştir. Ayrıca tezlerin çoğunlukla sağlık yönetimi anabilim dalında hazırlandığı vurgulanmıştır.
Ödemiş, M. (2022).	Turizm Talebi Kapsamındaki Lisansüstü Tezlerin Bibliyometrik Analizi (1994-2021)	1994-2021 yılları arasında Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nde turizm talebi kapsamındaki kayıtlar incelenmiştir.	Çalışmanın sonucunda; turizm talebi konusunda yüksek lisans tezlerinin ağırlıkta olduğu, konu ile ilgili en çok tezin 2017 yılında yapıldığı, en çok tezin Balıkesir Üniversitesi ve İstanbul Üniversitesi'nde gerçekleştirildiği, çalışmaların çoğunluğunun sosyal bilimler enstitüsü ve turizm işletmeciliği ana bilim dalı bünyesinde yapıldığı tespit edilmiştir.
Sarı Gök, H. (2022)		Kültürel miras turizmi ile ilgili Scopus veri tabanından elde edilen 755 makale bibliyometrik yöntemlerle analiz edilmiştir.	Analiz sonucunda; en fazla çalışmanın 2009 yılında yapıldığı ve bu konuda en çok çalışmanın yer aldığı derginin Sustainability dergisi olduğu tespit edilmiştir.

MATERYAL VE METOT

“Bibliyometri” teriminin kullanımı ve uygulaması 1890'lara kadar uzansa da nispeten yeni bir kökene sahip olduğu söylenebilir. Çünkü bu terim ilk kez Aralık 1969 yılında “Journal of Documentation” dergisinde kullanılmıştır. 1969 yılında Pritchard tarafından icat edilmeden önce bu terim “istatistiksel bibliyografya” olarak adlandırılıyordu yahut hiçbir başlığı bulunmuyordu (Broadus, 1987: 373; Sengupta, 1992: 75). Bibliyometrik analizlerde çeşitli yayın türleri matematiksel ve istatistiksel olarak incelenmektedir (Pritchard, 1969; 348).

Literatürden toplanan verilerin nicel analizini ve kalıpların incelenmesini mümkün kılan bibliyometrik analiz, bir akademik alandaki entelektüel gelişime katkı sağlar (Lee, 2015; 17). Öyle ki farklı alanlardaki akademik çalışmaların dönemsel olarak bibliyometrik analizinin yapılması, ilgili alandaki eğilimlerin önceden belirlenebilmesine, uygun stratejiler geliştirilmesine ve böylelikle ilgili alandaki gelişme eğiliminin saptanabilmesine imkân tanır (Kozak, 2001: 32). Bu kapsamda, lisansüstü tezlerin farklı akademik çalışmalara yol açma potansiyeli de göz önünde bulundurulduğunda turizm ve turizmin alt konu başlıklarında hazırlanan lisansüstü tezlerin bibliyometrik analizlerinin yapılmasının ilgili alandaki güncel eğilim ve eksikliklerin belirlenmesine katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Bu çalışmanın amacı turizm ekonomisi alanında hazırlanmış lisansüstü tezlerin bibliyometrik analizini gerçekleştirmektir. Bu amaç doğrultusunda Yükseköğrenim Kurulu Ulusal Tez Merkezi (YÖKTEZ) veri tabanında “turizm ekonomisi” alanında hazırlanan lisansüstü tezler çeşitli parametreler doğrultusunda analiz edilmiştir. Analiz için gerekli veri, YÖKTEZ arama motoruna “turizm ekonomisi” yazılıp tüm kategorilerde yapılan tarama sonucunda elde edilmiştir. Veri toplama süreci 15 Haziran 2022 tarihinde başlamış olup 30 Haziran 2022 tarihinde sona ermiştir. Yapılan tarama sonucunda 1988-2021 yılları arasında hazırlanan 37 yüksek lisans tezi ve 7 doktora tezinden oluşan toplamda 44 adet lisansüstü çalışma analize dahil edilmiştir. Bu çalışmalar “tez türü”, “tezlerin yayınlandığı yıl”, “tez konusu”, “tezlerin hazırlandığı üniversite”, “tezlerin bağlı olduğu enstitü” ve “tezlerin hazırlandığı anabilim dalı” şeklindeki 6 farklı parametre kullanılarak analiz edilmiştir. Bu bibliyometrik analiz çalışmasında aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır:

1. Turizm ekonomisi alanında hazırlanan tezlerin tez türü bakımından dağılımları nasıldır?
2. Turizm ekonomisi alanında hazırlanan tezlerin yıllar itibari ile dağılımları nasıl gerçekleşmiştir?
3. Turizm ekonomisi alanında hazırlanan tezlerin konulara göre dağılımı nasıldır?
4. Turizm ekonomisi alanında hangi üniversitelerde tez hazırlanmıştır?
5. Turizm ekonomisi alanında hazırlanan tezlerin enstitülere göre dağılımı nasıldır?
6. Turizm ekonomisi alanında hazırlanan tezlerin anabilim dallarına göre dağılımı nasıldır?

BULGULAR

Turizm ekonomisi alanında 1988-2021 yılları arasında toplamda 44 adet lisansüstü tez yazılmıştır. Bu tezlerin sayısal ve yüzdesel dağılımları Tablo 2’de görülmektedir. Tablo 2’ye

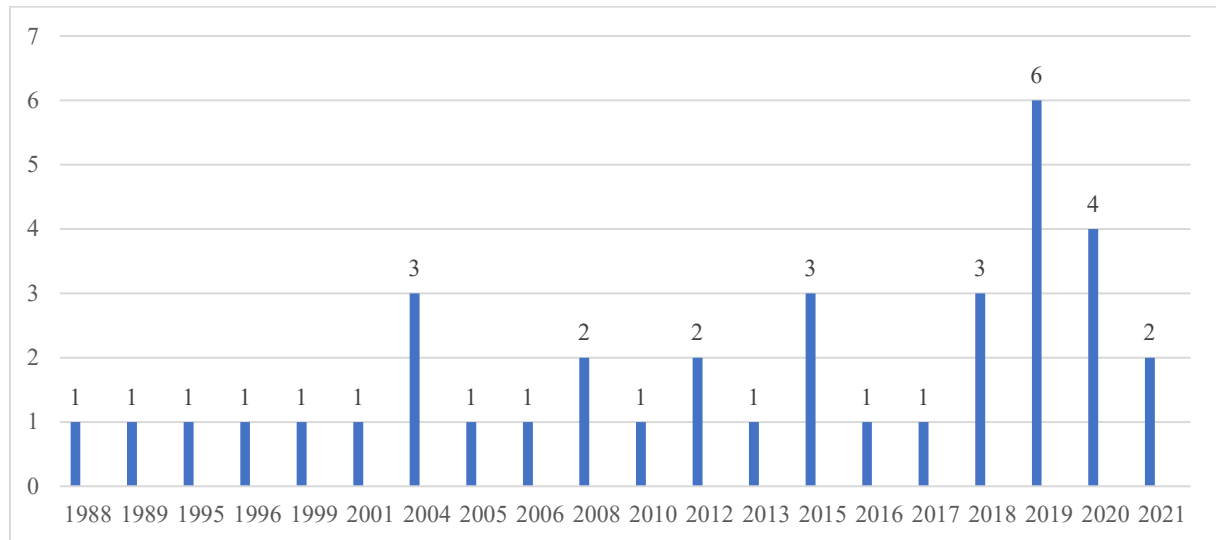
göre; turizm ekonomisi konusunda yazılmış toplamda 44 adet lisansüstü tezin %84,09 gibi çok büyük bir yüzdesini yüksek lisans düzeyindeki tezler oluştururken, yalnızca %15,9'unu doktora düzeyindeki tezler oluşturmaktadır. Bu durum, turizm ekonomisi alanındaki lisansüstü tezlerin çoğunluğunun yüksek lisans düzeyinde gerçekleştirildiğini ve doktora düzeyinde yapılan sınırlı sayıda çalışma olduğunu açıkça ortaya koymaktadır.

Tablo 2. *Turizm Ekonomisi Alanında Yazılmış Lisansüstü Tezlerin Sayısal ve Yüzdesele Dağılımı*

Tez Türü	Sıklık (n)	Yüzde (%)
Yüksek Lisans	37	84,09
Doktora	7	15,9
Toplam	44	100

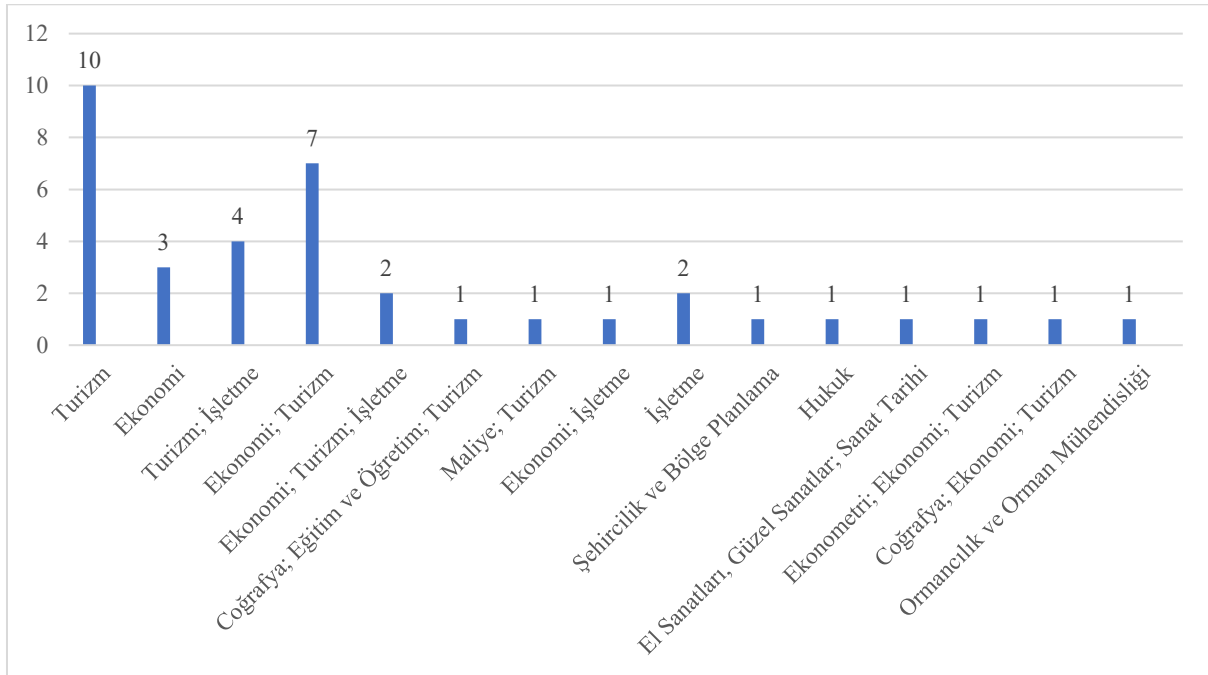
Turizm ekonomisi alanında 1988-2021 yılları arasında toplamda 37 adet yüksek lisans düzeyinde tez yazılmıştır. 1988 yılında Hasan Hıdıroğlu tarafından Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İktisat Anabilim Dalı bünyesinde turizm konusunda yazılmış olan “Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’nde Turizme Dayalı Kalkınma” isimli tez çalışması ilgili alanda Türkiye’de yapılan ilk lisansüstü çalışmadır. İlgili alandaki son yüksek lisans düzeyindeki tez çalışması ise 2021 yılında Burak Bedir tarafından Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İktisat Anabilim Dalı bünyesinde ekonomi konusunda yazılmış olan “Covid-19 Salgınının Turizm Sektörü Üzerindeki Etkisi” isimli çalışmadır.

Yüksek lisans düzeyindeki tezlerin yıllara göre dağılımı ise Şekil 1’de gösterilmiştir. 2008, 2012, 2021 yıllarında 2’şer adet ve 2004, 2015, 2018 yıllarında 3’er adet diğer yıllarda ise 1’er adet yüksek lisans tezi yazılmıştır. Turizm ekonomisi ile ilgili en fazla yüksek lisans tezinin yazıldığı yıllar sırası ile 2019 (n=6) ve 2020 (n=4) yıllarıdır.

Şekil 1. *Turizm Ekonomisi Alanında Yazılmış Yüksek Lisans Tezlerinin Yıllara Göre Dağılımı*

Şekil 2’de turizm ekonomisi alanında yer alan yüksek lisans düzeyindeki tezlerin konulara göre dağılımı gösterilmiştir. YÖKTEZ veri tabanında alandaki çoğu tez birkaç konuyu içerecek şekilde sınıflandırılmıştır. Fakat bu konular içerisinde turizm (n=10) ön plana çıkmıştır. Aynı zamanda hem ekonomi hem de turizm konuları kapsamına giren 7 adet tez çalışması mevcuttur. Bunun dışında işletme, coğrafya, eğitim ve öğretim, maliye, şehircilik ve bölge planlama, hukuk, el sanatları, güzel sanatlar, sanat tarihi, ekonometri, ormancılık ve orman mühendisliği konularında yazılmış yüksek lisans tezleri de bulunmaktadır.

Şekil 2. Turizm Ekonomisi Alanında Yazılmış Yüksek Lisans Tezlerinin Konulara Göre Dağılımı

Tablo 3’te turizm ekonomisi alanında yüksek lisans düzeyinde hazırlanan tezlerin üniversitelere göre sayısal ve yüzdesel dağılımı görülmektedir. Turizm ekonomisi alanındaki yüksek lisans tezlerinin 28 farklı üniversite arasındaki dağılımına bakıldığında en çok tezin Balıkesir Üniversitesi’nde (%8,1) yazıldığı görülmektedir. Balıkesir Üniversitesi’nde turizm ekonomisi ile ilgili ilk tez 1996 yılında, son tez ise 2004 yılında yazılmıştır. İstanbul Üniversitesi, Marmara Üniversitesi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Gaziantep Üniversitesi, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi ve Selçuk Üniversitesi’nde ilgili alanda 2’şer adet yüksek lisans tezi yazılırken geriye kalan 20 üniversitede 1’er adet tez yazılmıştır.

Tablo 3. *Turizm Ekonomisi Alanında Yazılmış Yüksek Lisans Tezlerinin Üniversitelere Göre Sayısal ve Yüzdesele Dağılımı*

Üniversite	Sıklık (n)	Yüzde (%)	Yıllar
Hacettepe Üniversitesi	1	2,7	1988
Anadolu Üniversitesi	1	2,7	1998
İstanbul Üniversitesi	2	5,4	1995-2001
Balıkesir Üniversitesi	3	8,1	1996-1999-2004
Kocaeli Üniversitesi	1	2,7	2004
Akdeniz Üniversitesi	1	2,7	2004
Abant İzzet Baysal Üniversitesi	1	2,7	2005
Marmara Üniversitesi	2	5,4	2006-2008
Dokuz Eylül Üniversitesi	2	5,4	2008-2020
Dicle Üniversitesi	1	2,7	2010
İnönü Üniversitesi	1	2,7	2012
Atılım Üniversitesi	1	2,7	2012
Niğde Üniversitesi	1	2,7	2013
Dumlupınar Üniversitesi	1	2,7	2015
Gaziantep Üniversitesi	2	5,4	2015-2021
İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi	1	2,7	2015
Yalova Üniversitesi	1	2,7	2016
Eskişehir Osmangazi Üniversitesi	2	5,4	2017-2021
Karabük Üniversitesi	1	2,7	2018
Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi	2	5,4	2018-2020
Bahçeşehir Üniversitesi	1	2,7	2018
Selçuk Üniversitesi	2	5,4	2019-2019
Gazi Üniversitesi	1	2,7	2019
İstanbul Aydın Üniversitesi	1	2,7	2019
Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi	1	2,7	2019
Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi	1	2,7	2019
Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi	1	2,7	2020
Necmettin Erbakan Üniversitesi	1	2,7	2020
Toplam	37	100	

Tablo 4’te turizm ekonomisi alanında hazırlanan yüksek lisans düzeyindeki tezlerin enstitülere göre dağılımı gösterilmiştir. Buna göre; tezlerin 34’ü Sosyal Bilimler Enstitüsü bünyesinde, 2’si Fen Bilimleri Enstitüsü bünyesinde ve 1’i Eğitim Bilimler Enstitüsü bünyesinde hazırlanmıştır. Bağlı olduğu enstitüye göre yüksek lisans tezlerinin dağılımı incelendiğinde tezlerin en fazla “Sosyal Bilimler Enstitüsü” (%91,89) bünyesinde hazırlandığı tespit edilmiştir.

Tablo 4. *Yüksek Lisans Tezlerinin Enstitülere Göre Dağılımı*

Enstitü	Sıklık (n)	Yüzde (%)
Sosyal Bilimler Enstitüsü	34	91,89
Fen Bilimleri Enstitüsü	2	5,4
Eğitim Bilimleri Enstitüsü	1	2,7
Toplam	37	100

Turizm ekonomisi alanında hazırlanan yüksek lisans tezlerinden 3’ünün erişime kapalı olması ve anabilim dalı hakkında bir bilgiye ulaşamaması dolayısı ile toplam 37 tezin 34’ünün bağlı bulunduğu anabilim dalı incelenmiştir. Tablo 5’te turizm ekonomisi alanında hazırlanan

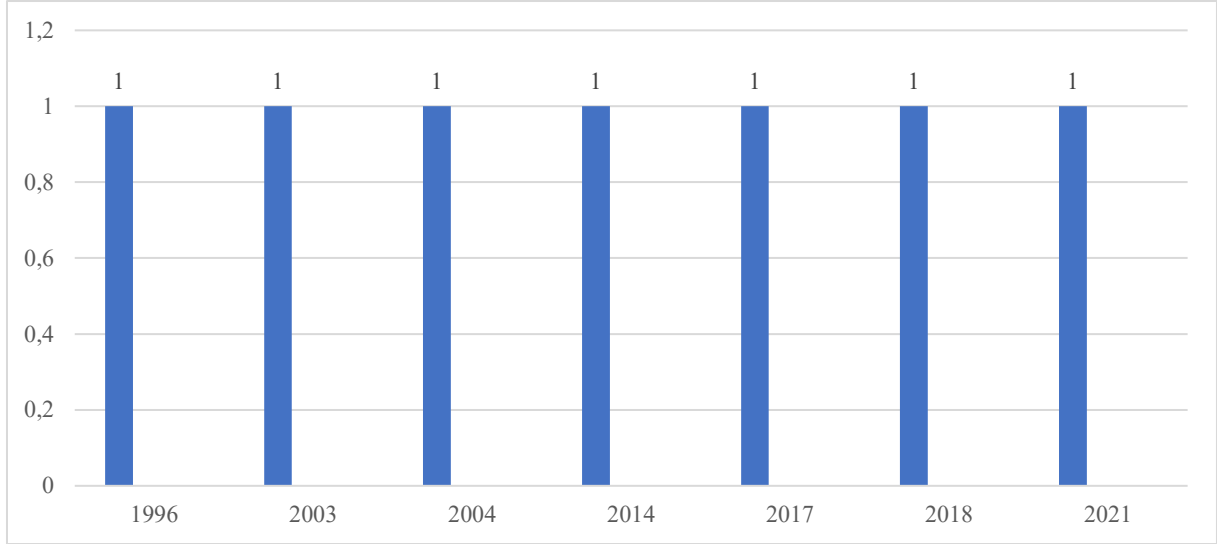
yüksek lisans düzeyindeki tezlerin anabilim dallarına göre dağılımı gösterilmiştir. Tablo 5’te görüldüğü üzere turizm ekonomisi alanındaki yüksek lisans tezleri 12 farklı anabilim dalında hazırlanmıştır. İktisat Anabilim Dalında 9, İşletme Anabilim Dalında 8, Turizm İşletmeciliği Anabilim Dalında 5, Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Anabilim Dalında 4 ve diğer 8 farklı anabilim dalında 1’er adet tez hazırlandığı görülmektedir. En çok tezin İktisat Anabilim Dalında (%26,47) hazırlandığı tespit edilmiştir.

Tablo 5. Yüksek Lisans Tezlerinin Anabilim Dallarına Göre Dağılımı

Ana Bilim Dalı	Sıklık (n)	Yüzde (%)
İktisat Anabilim Dalı	9	26,47
İşletme Anabilim Dalı	8	23,52
Turizm İşletmeciliği Anabilim Dalı	5	14,70
Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Anabilim Dalı	4	11,76
Ortaöğretim Sosyal Alanlar Eğitimi Anabilim Dalı	1	2,94
Maliye ve Ekonomi Anabilim Dalı	1	2,94
Maliye Anabilim Dalı	1	2,94
Orman Mühendisliği Anabilim Dalı	1	2,94
Uluslararası Ticaret ve Finansman Anabilim Dalı	1	2,94
Şehircilik ve Bölge Planlama Anabilim Dalı	1	2,94
Hukuk Anabilim Dalı	1	2,94
Sanat ve Tasarım Anabilim Dalı	1	2,94
Toplam	34	100

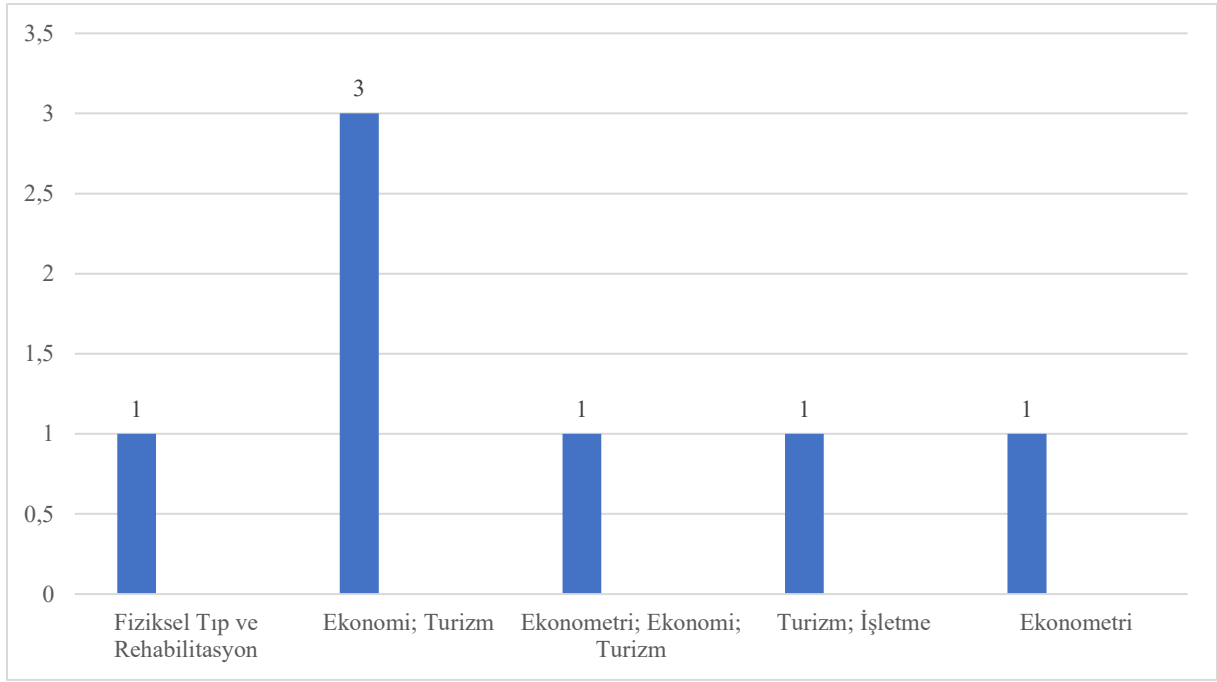
Turizm ekonomisi alanında doktora düzeyinde hazırlanan tezlerin yıllara göre dağılımı Şekil 3’te görülmektedir. Turizm ekonomisi alanında 1996-2021 yılları arasında 1996, 2003, 2014, 2017, 2018 ve 2021 yıllarında 1’er adet olmak üzere toplamda 7 adet doktora tezi yazılmıştır. Bu sayı, turizm ekonomisi alanında hazırlanan yüksek lisans düzeyindeki tezlere (n=37) kıyasla oldukça azdır.

Türkiye’de turizm ekonomisi alanında yazılan ilk doktora düzeyindeki tez, 1996 yılında Coşkun Çankaya tarafından yazılan “Türk Turizm Ekonomisine Katkıları Doğrultusunda Rafting Spor ve Geleceğinin Değerlendirilmesi” isimli tez çalışmasıdır. Bu çalışma fiziksel tıp ve rehabilitasyon konusunda Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü bünyesinde yazılmıştır. İlgili alanda mevcut olan son doktora tez çalışması ise 2021 yılında İlker Kurtdere tarafından İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Ekonometri Anabilim Dalı bünyesinde ekonometri konusunda yazılan “Türkiye’de Turizm Gelirlerinin Makro İktisadi Değişkenler Üzerindeki Etkisinin Ekonometrik Analizi” isimli çalışmadır.

Şekil 3. *Turizm Ekonomisi Alanında Yazılmış Doktora Tezlerinin Yıllara Göre Dağılımı*

Turizm ekonomisi alanında hazırlanan doktora düzeyindeki tezlerin konulara göre dağılımı Şekil 4'te gösterilmiştir. Tablo 6'ya göre doktora düzeyinde hazırlanan tezlerde ön plana çıkan konular ilgili alanda hazırlanan yüksek lisans düzeyindeki tezlerde olduğu gibi ekonomi ve turizmdir. Öyle ki YÖKTEZ veri tabanında hem ekonomi hem de turizm konusu kapsamına giren 3 adet doktora tezi mevcuttur. Bu konuların dışında fiziksel tıp ve rehabilitasyon konusunda yazılmış 1 adet, ekonometri, ekonomi ve turizm konuları kapsamına giren 1 adet, turizm ve işletme konuları kapsamına giren 1 adet ve yalnızca ekonometri konusunda yazılmış 1 adet çalışma mevcuttur.

Şekil 4. *Turizm Ekonomisi Alanında Yazılmış Doktora Tezlerinin Konulara Göre Dağılımı*

Turizm ekonomisi alanında 6 farklı üniversitede doktora tezi yazıldığı tespit edilmiştir. Yazılan doktora tezlerinin üniversitelere göre sayısal ve yüzdesel dağılımı Tablo 6’da gösterilmiştir. Buna göre ilgili alanda en fazla doktora tezi yazılan üniversite Muğla Üniversitesi’dir (%28,56). Muğla Üniversitesi’nden yazılan 2 adet doktora tezinden biri 2003 diğeri ise 2004 yılında yazılmıştır. Marmara Üniversitesi, İnönü Üniversitesi, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Süleyman Demirel Üniversitesi ve İstanbul Üniversitesi’nde ise ilgili alanda farklı yıllarda 1’er adet doktora tezi yazılmıştır.

Tablo 6. *Turizm Ekonomisi Alanında Yazılmış Doktora Tezlerinin Üniversitelere Göre Sayısal ve Yüzdesel Dağılımı*

Üniversite	Sıklık (n)	Yüzde (%)	Yıllar
Marmara Üniversitesi	1	14,28	1996
Muğla Üniversitesi	2	28,56	2003-2004
İnönü Üniversitesi	1	14,28	2014
Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi	1	14,28	2017
Süleyman Demirel Üniversitesi	1	14,28	2018
İstanbul Üniversitesi	1	14,28	2021
Toplam	7	100	

Turizm ekonomisi alanında hazırlanan doktora düzeyindeki tezlerin enstitülere göre dağılımı Tablo 7’de gösterilmiştir. Tablo 7’ye göre, tezlerin 6’sı Sosyal Bilimler Enstitüsü ve 1’i Sağlık Bilimleri Enstitüsü’nde hazırlanmıştır. Turizm ekonomisi alanında hazırlanan yüksek lisans düzeyindeki tezlerde (%91,89) olduğu gibi doktora düzeyindeki tezlerin de çok büyük bir yüzdesinin de “Sosyal Bilimler Enstitüsü” (85,71) bünyesinde hazırlandığı saptanmıştır.

Tablo 7. Doktora Tezlerinin Enstitülere Göre Dağılımı

Enstitü	Sıklık (n)	Yüzde (%)
Sosyal Bilimler Enstitüsü	6	85,71
Sağlık Bilimleri Enstitüsü	1	14,29
Toplam	7	100

Turizm ekonomisi alanında hazırlanan doktora düzeyindeki tezlerden 1'inin erişime kapalı olması ve anabilim dalı hakkında bir bilgiye ulaşılamaması dolayısı ile toplam 7 tezin 6'sının bağlı bulunduğu anabilim dalı incelenmiştir. Tablo 8'de turizm ekonomisi alanında hazırlanan doktora düzeyindeki tezlerin bağlı bulunduğu anabilim dallarına göre dağılımı gösterilmiştir. Buna göre; İktisat Anabilim Dalında 4, İşletme Anabilim Dalı ve Ekonometri Anabilim Dalında 1'er adet tez hazırlanmıştır. İlgili alanda hazırlanan yüksek lisans düzeyindeki tezlerde (26,47) olduğu gibi doktora düzeyindeki tezlerin de en çok "İktisat Anabilim Dalı" (%66,66) bünyesinde hazırlandığı tespit edilmiştir.

Tablo 8. Doktora Tezlerinin Anabilim Dallarına Göre Dağılımı

Ana bilim Dalı	Sıklık (n)	Yüzde (%)
İktisat Anabilim Dalı	4	66,66
İşletme Anabilim Dalı	1	16,67
Ekonometri Anabilim Dalı	1	16,67
Toplam	6	100

Turizm ekonomisi alanında hazırlanan yüksek lisans düzeyindeki tezlerin Sosyal Bilimler Enstitüsü, Fen Bilimleri Enstitüsü ve Eğitim Bilimleri Enstitüsü'nde ve 12 farklı anabilim dalında, doktora düzeyindeki tezlerin ise Sosyal Bilimler Enstitüsü ve Sağlık Bilimleri Enstitüsünde ve 3 farklı anabilim dalında hazırlanmasının nedeninin ilgili alandaki çalışmaların disiplinlerarası bir özellik taşıdığı düşünülmesi olduğu söylenebilir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Çalışmada turizm ekonomisi alanında 1988-2021 yılları arasında yazılan 37 yüksek lisans ve 7 doktora olmak üzere toplamda 44 adet lisansüstü tezin bibliyometrik analizi gerçekleştirilmiştir. Analiz sonucunda, turizm ekonomisi alanında yazılan lisansüstü tezlerin çok büyük bir yüzdesinin yüksek lisans düzeyindeki tezlerden oluştuğu, buna karşılık doktora düzeyindeki tezlerin oldukça sınırlı olduğu ve artırılması gerektiği saptanmıştır. Çalışmadan elde edilen bu sonuç literatürde turizmin alt başlıklarına yönelik bibliyometrik analiz yapan Tayfun vd. (2018); Oğuzbalaban, G. (2019); Akkaşoğlu, S., Akyol, C., Ulama, Ş. & Zengin, B. (2019); Canik, S., & Özdemir, E. (2019); Çolakoğlu, Ü., Altun, H. E. & Kıykaç, B. (2019); Aksöz, E. O. ve Yücel, E. (2020); Albayrak, A., Tuzunkan, D. (2020); Özçoban, E. (2020); Zengin, B. & Atasoy, B. (2020); Bişkin, F. & Pektaş, Ç. (2021); Pektaş, Ç., & Aydın, S. (2021); Sarıkaya, F. ve Yılmaz, M. (2021); Konak, S. (2022) ve Ödemiş, M. (2022) tarafından elde edilen sonuçlar ile benzerdir. Turizm ekonomisi alanında yüksek lisans düzeyinde ilk tez 1988 yılında yazılırken, en fazla yüksek lisans tezi yazılan yıllar sırası ile 2019 ve 2020 olmuştur. Doktora

düzeyindeki ilk tez çalışması 1996 yılında yazılırken, geri kalan 6 adet doktora düzeyindeki tez 2003, 2004, 2014, 2017, 2018 ve 2021 yıllarında birer adet olacak şekilde hazırlanmıştır. Yüksek lisans düzeyinde incelenen tez çalışmalarının YÖKTEZ veri tabanında daha çok “turizm” konusu altında, doktora düzeyinde incelenen tez çalışmalarının ise “ekonomi” ve “turizm” olmak üzere 2 farklı konuyu içerecek şekilde sınıflandırıldığı tespit edilmiştir. Çalışma sonucunda, turizm rehberliği alanındaki lisansüstü tezlerin bibliyometrik analizini gerçekleştiren Zengin, B. & Atasoy, B. (2020), medikal turizm temalı lisansüstü tezlerin bibliyometrik analizini gerçekleştiren Sarıkaya, F. ve Yılmaz, M. (2021) ve turizm talebi kapsamında yer alan lisansüstü tezlerin bibliyometrik analizini gerçekleştiren Ödemiş, M. (2022) ile benzer sonuçlara ulaşılmış ve Balıkesir Üniversitesi'nin ön plana çıktığı tespit edilmiştir. Öyle ki bu çalışmada turizm ekonomisi alanında yer alan yüksek lisans düzeyindeki tez çalışmalarının en çok yapıldığı üniversitenin Balıkesir Üniversitesi olduğu saptanmıştır. Doktora düzeyindeki tez çalışmalarının en çok yapıldığı üniversitenin ise Muğla Üniversitesi olduğu saptanmıştır. Turizm ekonomisi alanında hazırlanan yüksek lisans düzeyindeki tezlerin Sosyal Bilimler Enstitüsü, Fen Bilimleri Enstitüsü ve Eğitim Bilimleri Enstitüsü'nde ve 12 farklı anabilim dalında, doktora düzeyindeki tezlerin ise Sosyal Bilimler Enstitüsü ve Sağlık Bilimleri Enstitüsünde ve 3 farklı anabilim dalında hazırlandığı tespit edilmiştir. Analiz sonucunda ortaya çıkan bu sonucun nedeni ilgili alandaki çalışmaların disiplinlerarası bir özellik taşımasıdır. Buna karşılık, yüksek lisans ve doktora düzeyindeki tez çalışmalarının daha çok sosyal bilimler enstitüsü ve iktisat anabilim dalı bünyesinde hazırlandığı söylenebilir.

KAYNAKLAR

- Afifi, G. M. (2009). Tourism as the subject of doctoral theses in Egypt, 1975–2008. *Anatolia*, 20(2), 387-400.
- Akkaşoğlu, S., Akyol, C., Ulama, Ş. & Zengin, B. (2019). Tarım turizmine yönelik hazırlanan lisansüstü tezlerin bibliyometrik analizi. *Journal of Tourism and Gastronomy Studies*, 7 (2), 1193-1218. DOI: 10.21325/jotags.2019.416
- Aksöz, E. O., & Yücel, E. (2020). Engelli turizmi alanındaki lisansüstü tezlerin bibliyometrik analizi. *Türk Turizm Araştırmaları Dergisi*, 4(1), 388-404.
- Albayrak, A., Tuzunkan, D. (2020). Kırsal turizm ve türlerine yönelik hazırlanan lisansüstü tezlerin bibliyometrik analizi, *Turkish Studies-Social*, 15(1), 845-859. <https://dx.doi.org/10.29228/TurkishStudies.40613>
- Bahar, O., & Kozak, M. (2008). *Turizm Ekonomisi*, (2. Basım). Ankara: Detay Yayıncılık.
- Bao, J. (2002). Tourism geography as the subject of doctoral dissertations in China, 1989-2000. *Tourism Geographies*, 4(2), 148-152.
- Bedir, B. (2021). *Covid-19 Salgınının Turizm Sektörü Üzerindeki Etkisi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Gaziantep: Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Binbaşıoğlu, H. (2020). Akıllı turizm üzerine bibliyometrik bir literatür taraması. *Journal of Tourism and Gastronomy Studies*, 2020, 8(4), 2825-2847

- Bişkin, F. & Pektaş, Ç. (2021). Turizm pazarlaması alanında hazırlanmış lisansüstü tezlerin bibliyometrik profili. *Gaziantep University Journal of Social Sciences*, 20(4), 2075-2095.
- Bozok, D., Kılıç, S.N. ve Özdemir, S.S (2017). Turizm literatüründe kırsal turizmin bibliyometrik analizi. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 14(1), 187-202.
- Broadus, R. N. (1987). Toward a definition of “bibliometrics”. *Scientometrics*, 12(5), 373-379.
- Canik, S. & Özdemir, E. Güneren (2019). Sağlık turizmini konu alan lisansüstü tezlerin bibliyometrik analizi. *Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi*, 30(2), 125-134.
- Chen, S., Tian, D., Law, R., & Zhang, M. (2022). Bibliometric and visualized review of smart tourism research. *International Journal of Tourism Research*, 24(2), 298-307.
- Çankaya, C. (1996). *Türk Turizm Ekonomisine Katkıları Doğrultusunda Rafting Sporunu ve Geleceğinin Değerlendirilmesi*. Yayımlanmamış Doktora Tezi. İstanbul: Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.
- Çavuşgil Köse, B. (2020). Turizm ve Covid-19: Bir bibliyometrik analiz yaklaşımı. *Journal of Humanities and Tourism Research*, 5, 99-111.
- Çiçek, D., & Kozak, N. (2012). Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi’nde yayımlanan hakem denetimli makalelerin bibliyometrik profili. *Türk Kütüphaneciliği*, 26(4), 734-756.
- Çinbilgel, İ., & Ergün, G. S. (2022). Scopus Veritabanı Üzerinde Ekoturizmin Bibliyometrik Analizi (Bibliometric Analysis of. *Journal of Tourism and Gastronomy Studies*, 10(2), 1053-1065.
- Çolakoğlu, Ü., Altun, H. E. & Kıykaç, B. (2019). Türkiye’deki medikal turizm tezlerinin bibliyometrik profili (2008-2018). *Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi*, 30(2), 135-143.
- Çuhadar, M., & Morçin, İ. (2020). Türkiye’de gastronomi turizmi ile ilgili çalışmaların bibliyometrik analizi. *Journal of Recreation and Tourism Research*, 7(1), 92-106.
- Düşmezkalender, E., & Metin, M. (2019). Alternatif turizme yönelik bibliyometrik bir araştırma. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu Dergisi*, 22(2), 813-824.
- Ekren, G. (2022). Sinop ile ilgili turizm araştırmaları üzerine bir değerlendirme. *Journal of Humanities and Tourism Research*, 12(2), 332-346.
- Gök, H. S. (2021). Gönüllü turizm konusunda yapılan araştırmaların bibliyometrik analizi: Scopus örneği. *Türk Turizm Araştırmaları Dergisi*, 5(2), 1546-1567.
- Hall, C. M. (2011). Publish or perish? bibliometric analysis, journal ranking and the assesment of research quality in tourism. *Tourism Management*, 32(1), 16-27.
- Hıdıroğlu, H. (1988). *Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’nde turizme dayalı kalkınma*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi. Ankara: Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Karagöz, D., & Kozak, N. (2014). Anatolia Turizm Araştırmaları Dergisi’nin bibliyometrik analizi: Araştırma konuları ve kurumlar arası iş birliğinin sosyal ağ analizi ile incelenmesi. *Türk Kütüphaneciliği*, 28(1), 47-61.

- Konak, S. (2022). Medikal turizm konulu lisansüstü tezlerin bibliyometrik analizi (2018-2022). *Journal of Gastronomy, Hospitality and Travel*, 5(1) – 2022.
- Koseoglu, M. A., Rahimi, R., Okumus, F., & Liu, J. (2016). Bibliometric studies in tourism. *Annals of tourism research*, 61, 180-198.
- Kozak, N. (1996). *Türkiye turizm tezleri bibliyografyası (1952-1995)*. Ankara: Anatolia Yayıncılık.
- Kozak, N. (2001). Türkiye'de turizm pazarlaması literatürünün gelişim süreci: 1972-1998 yılları arasında hazırlanmış lisansüstü tez çalışmaları üzerine biyo-bibliyografik bir inceleme. *Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi*, 12(1), 26-33.
- Kurtdere, İ. (2021). *Türkiye'de Turizm Gelirlerinin Makro İktisadi Değişkenler Üzerindeki Etkisinin Ekonometrik Analizi*. Yayımlanmamış Doktora Tezi. İstanbul: İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Lee, S. H. (2015). *A Bibliometric Analysis of the Field of Records Management: A Case Study of "Records Management Journal", 1989-2013*. University of Toronto (Canada).
- Meyer-Arendt, K. J. (2000). Tourism geography as the subject of North American Doctoral dissertations and Master's theses, 1951-98, *Tourism Geographies: An International Journal of Tourism Space, Place and Environment*, 2:2, 140– 156.
- Meyer-Arendt, K. J. and Justice, C. (2002). Tourism as the subject of north american doctoral dissertations, 1987– 2000. *Annals of Tourism Research*, 29: 1171– 1174.
- Mulet-Forteza, C., Genovart-Balaguer, J., Mauleon-Mendez, E., & Merigó, J. M. (2019). A bibliometric research in the tourism, leisure and hospitality fields. *Journal of business research*, 101, 819-827.
- Oğuzbalaban, G. (2019). Termal turizm konulu lisansüstü tezlerin bibliyometrik analizi, *Türk Turizm Araştırmaları Dergisi*, 3(4), 1012-1027.
- Okumus, B., Koseoglu, M. A., & Ma, F. (2018). Food and gastronomy research in tourism and hospitality: A bibliometric analysis. *International Journal of Hospitality Management*, 73, 64-74.
- Özçoban, E. (2020). İnanç turizmi alanında yayımlanan yüksek lisans ve doktora tezlerinin bibliyometrik analizi (1998-2019), *Turkish Studies-Social*, 15(3), 1363-1375. <https://dx.doi.org/10.29228/TurkishStudies.41530>
- Ödemiş, M. (2022). Turizm talebi kapsamındaki lisansüstü tezlerin bibliyometrik analizi (1994-2021). *Journal of Tourism and Gastronomy Studies*, 10(1), 525-541.
- Özel, Ç.H. ve Kozak, N. (2012). Turizm pazarlaması alanının bibliyometrik profili (2000-2010) ve bir atıf analiz çalışması. *Türk Kütüphaneciliği*, 26 (4), 715-733.
- Pektaş, Ç., & Aydın, S. (2021). Kongre turizmi ile ilgili hazırlanan lisansüstü tezlerin bibliyometrik profili. *Turizm Ekonomi ve İşletme Araştırmaları Dergisi*, 3(1), 72-83.
- Pritchard, A. (1969). Statistical bibliography or bibliometrics. *Journal of documentation*, 25, 348.
- Ruhanen, L., Weiler, B., Moyle, B. D., & McLennan, C. L. J. (2015). Trends and patterns in sustainable tourism research: A 25-year bibliometric analysis. *Journal of Sustainable Tourism*, 23(4), 517-535.

- Sánchez, D., A., Rama, M. ve García, Á., J. (2017). Bibliometric analysis of publications on wine tourism in the databases Scopus and WOS. *European Research on Management and Business Economics*, 23, 8-15.
- Sarı Gök, H. (2022). Kültürel miras turizmi araştırmalarının görsel haritalama tekniği ile bibliyometrik analizi. *Journal of Humanities and Tourism Research*, 12(1), 218-234.
- Sarıkaya, F. ve Yılmaz, M. (2021). Medikal turizm temalı ulusal lisansüstü tezlerin değerlendirilmesi (2008-2020), *Türk Turizm Araştırmaları Dergisi*, 5(4), 2573-2591.
- Sengupta, I.N. (1992). Bibliometrics, informetrics, scientometrics and librametrics: an overview. *Libri*, 42(2), 75-98.
- Strandberg, C., Nath, A., Hemmatdar, H., & Jahwash, M. (2018). Tourism research in the new millennium: A bibliometric review of literature in Tourism and Hospitality Research. *Tourism and hospitality research*, 18(3), 269-285.
- Tayara, M. ve Özel, Ç. H. (2019). Annals of Tourism Research Dergisinde yayımlanan postmodern dönemde turizm konulu makaleler: bibliyometrik inceleme. *Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi*, 30(2), 100-111.
- Tayfun, A., Ülker, M., Gökçe, Y., Tengilimođlu, E., Sürücü, Ç. & Durmaz, M., (2018). Turizm alanında yiyecek ve içecek ile ilgili lisansüstü tezlerin bibliyometrik analizi. *Journal of Tourism and Gastronomy Studies*, 6, 523-547.
- Ülker, P., Ülker, M., & Karamustafa, K. (2022). Bibliometric analysis of bibliometric studies in the field of tourism and hospitality. *Journal of Hospitality and Tourism Insights*, (ahead-of-print).
- Weiler B., Torland M., Moyle B. D. and Hadinejad A. (2018) psychology-informed doctoral research in tourism. *Tourism Recreation Research*, 43(3), 277-288.
- Yılmaz, G. (2017). Restoranlarda bahşış ile ilgili yayımlanan makalelerin bibliyometrik analizi. *Seyahat ve Otel İşletmeciliği Dergisi*, 14(2), 65-79.
- Yılmaz, İ., Karakuř, Y., Çamlıca, K. ve Toprak, L.S. (2017). Turizm alanındaki bibliyometrik çalışmalar: türkiye örneği. *Turan-Sam Stratejik Araştırmalar Merkezi Dergisi*, 9(36), 83-88.
- Zencir, E., & Kozak, N. (2012). Sosyal bilimler enstitü dergilerinde yayımlanan turizm makalelerinin bibliyometrik profili (2000-2010). *VI. Lisansüstü Turizm Öđrencileri Araştırma Kongresi*, 12(15), 673-682.
- Zengin, B. & Atasoy, B. (2020). Turizm rehberliği alanındaki lisansüstü tezlerin bibliyometrik çerçevesi. *Alanya Akademik Bakış Dergisi*, 4 (3), 975-992.
- Zhang, C., Wang, S., Sun, S. & Wei, Y. (2020). Knowledge mapping of tourism demand forecasting research. *Tourism Management Perspectives*, 35, 100715.